

системи підтримки.

Незважаючи на існуючі проблеми, а саме воєнні дії в країні, франчайзинг має значний потенціал для розвитку в Україні. Зростання економіки, розвиток внутрішнього туризму та збільшення частки зарубіжних франчайзерів стимулюватимуть активний розвиток цього сектору. Перспективи включають появу нових форматів франчайзингу, підвищення обізнаності про цю модель бізнесу, покращення законодавства та системи підтримки, підвищення кваліфікації кадрів та захисту інтелектуальної власності, що зробить український ринок більш привабливим для франчайзингових інвестицій.

Література

1. Асоціація франчайзингу (Україна). *Асоціація франчайзингу (Україна)*. URL:<https://franchising.org.ua/> (дата звернення: 09.05.2024).
2. Зайцева М. М. Франчайзингові мережі як інструмент підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств // *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку* : матер. міжнар. наук. конф. (26–27 листопада 2020р.) / Під ред. проф. В. М. Шейка та ін. Харків : ХДАК, 2020. С. 105-10.
3. Костинець В. В. Особливості стратегії розвитку франчайзингової системи в туристичному бізнесі. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 22. С. 418–422.

Анастасія КОЛЄСНІЧЕНКО

к.е.н., доцент,

доцент кафедри обліку і фінансів

Олександр АРТЕМЕНКО

здобувач вищої освіти,

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,*

м. Харків, Україна

РОЛЬ ПРИБУТКУ В УПРАВЛІННІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Аналіз ролі прибутку в економічній системі банківського сектору дозволяє краще розуміти важливість фінансової стійкості банків та їх роль у розвитку економіки. Ефективне управління прибутком стає вирішальним фактором для забезпечення стійкості банків та економічного зростання в цілому.

Роль прибутку як основного внутрішнього джерела збільшення власного капіталу банку і ресурсів для зростання його активних операцій обґрунтована у дослідженнях Чмутової І.М. [1], Іванової В.О., Фатюхи В.В., Яришко О.В., Стельмаха В.С., Аберніхіної І.Г. та інших. Однак, прибуток залишається одним з найбільш складних і важливих показників, який визначає ключові характеристики діяльності банків.

Прибуток не лише забезпечує фінансову стійкість банку, але й стимулює його розвиток та інновації. Він визначає здатність банку виконувати свої функції у фінансовій системі, забезпечуючи безпеку вкладників та забезпечуючи потреби економіки у фінансових послугах.

Розуміння важливості прибутку допомагає керівництву банку розробляти ефективні стратегії управління ризиками, оптимізувати витрати та максимізувати доходи, що в свою чергу сприяє зміцненню його позицій на ринку та забезпечує сталість його діяльності в довгостроковій перспективі.

За допомогою збільшення прибутку банк може інвестувати у власний розвиток,

вдосконалення технологій та інфраструктури, що дозволяє підвищувати якість обслуговування клієнтів та розширювати спектр наданих послуг. Крім того, прибуток є основою для формування резервів та покриття можливих втрат, що сприяє зміцненню фінансової стійкості банку в умовах економічних коливань та непередбачуваних ризиків [2].

Для банку важливо не лише отримувати прибуток, але й ефективно його розподіляти та використовувати. Інвестування прибутку у власний розвиток та вдосконалення діяльності допомагає забезпечити конкурентоспроможність банку на ринку та збільшити його доходи в майбутньому. Такий підхід до управління прибутком сприяє підвищенню довіри клієнтів, збільшенню його ринкової частки та розвитку довгострокових партнерських відносин.

Отже, значення прибутку для фінансової стійкості та розвитку банку необхідно розглядати в комплексі з управлінням ризиками, стратегічним плануванням та інноваціями, щоб забезпечити стійкий та стабільний розвиток банківської установи у довгостроковій перспективі.

Прибуток для банку є не лише показником його фінансового здоров'я, але й ключовим елементом, що визначає його можливості в умовах конкурентної боротьби на ринку. Через збільшення прибутку банк може забезпечити доступ до додаткових ресурсів, що дозволить йому розширювати свою діяльність, відкривати нові філії, розробляти та впроваджувати інноваційні продукти та послуги. Крім того, високий рівень прибутку сприяє підвищенню довіри клієнтів та інвесторів до банку, що може призвести до збільшення кількості вкладів та інвестицій у нього.

Зважаючи на те, що банки є ключовими учасниками фінансової системи, їх прибуток має велике значення для стабільності всього фінансового ринку. Збалансований та стабільний рівень прибутку дозволяє банкам виконувати свої функції, забезпечуючи надійність та ліквідність фінансової системи в цілому. Крім того, прибуток є основою для формування капіталу банку, який використовується для покриття можливих збитків та ризиків, що можуть виникнути в процесі його діяльності. Останні роки банки намагаються знизити ризики, зменшуючи валовий зовнішній борг. Це можна прослідити на рисунку 1.

У III кварталі 2023 року валовий зовнішній борг надалі знижувався – на 6.5% (-25.5% р/р) до 1.7 млрд дол. США за рахунок поступового погашення довгострокових зобов'язань.

Рисунок 1 – Валовий зовнішній борг банків, млрд дол. США
Джерело: складено на основі [2]

Тобто, прибуток для банку має стратегічне значення, оскільки він визначає його здатність до розвитку, конкурентоспроможність на ринку та стабільність в системі фінансів в цілому. Ефективне управління прибутком є важливим завданням для керівництва банку та

вимагає постійного моніторингу, аналізу та прийняття відповідних стратегічних рішень для забезпечення його стійкого розвитку в умовах постійних змін на фінансовому ринку.

Крім того, прибуток відіграє важливу роль у привабленні інвестицій та капіталу до банку. Інвестори та акціонери оцінюють фінансове здоров'я банку за його прибутковістю, а також за його потенціалом до зростання цього показника у майбутньому. Високий рівень прибутку свідчить про ефективне управління банком та його здатність до генерації значних фінансових ресурсів для інвестування. Фінансова стійкість та прибутковість впливають на оцінку банку як фінансової установи, що може впливати на його ринкову ціну та привабливість для потенційних покупців або інвесторів.

Отже, прибуток для банку не лише визначає його фінансове здоров'я та стабільність, але і є ключовим чинником, що впливає на його розвиток, конкурентоспроможність та привабливість для інвесторів. Ефективне управління прибутком вимагає від банку стратегічного планування, ретельного аналізу ризиків та інвестиційних можливостей, а також постійного вдосконалення своєї діяльності з метою максимізації прибутковості та стійкості в довгостроковій перспективі.

Література

1. Чмутова І. М., Андрійченко Ж. О., Колесніченко А. С., Камсарян М. К. Забезпечення прибутковості банку на основі визначення стадій розвитку інноваційних кредитних продуктів. *Проблеми економіки*. 2020. №2. С. 365–373.

2. Національний банк України. Огляд банківського сектору. Лютий 2024 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Banking_Sector_Review_2024-02.pdf?v=7

Анастасія КОЛЕСНІЧЕНКО

*к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку і фінансів*

Єлизавета НЕМАЗАНА

*здобувач вищої освіти,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна*

РОЛЬ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Оцінка фінансового стану відіграє важливу роль в системі управління підприємством, оскільки надає керівництву важливу інформацію для прийняття стратегічних рішень. Вона дозволяє оцінити ефективність фінансово-господарської діяльності, виявити проблемні аспекти та ризики, а також визначити потенційні можливості для подальшого розвитку [1-2].

Питанням дослідження сутності та ролі фінансового стану в системі управління підприємств займалися такі вчені-економісти: Н.І. Приходько, О.Я. Базилінська, В.В. Осмоловський, М.Я. Коробов, Е.А. Маркар'ян, А.О. Пітінова, Г.В. Савицька, І.М. Бойчик, А.М. Поддєрьогін, А.І. Даниленко, І.В. Зятковський, В.М. Івахненко, Л.А. Лахтіонова та інші. Проте існує необхідність у дослідженні ролі оцінки фінансового стану підприємства, що обумовлює значущість подальшого вивчення цієї проблематики.

Відповідно до Методичних рекомендацій з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств усі суб'єкти господарювання, які здійснюють свою діяльність на засадах комерційного розрахунку, в умовах ринкової економіки мають володіти методикою оцінки фінансового стану підприємства з метою оперативного управління активами і пасивами